

НАЦРТ ЗАКОНА
О ОРГАНИЗАЦИЈИ И НАДЛЕЖНОСТИ ДРЖАВНИХ ОРГАНА У СУЗБИЈАЊУ
ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА, ТЕРОРИЗМА И КОРУПЦИЈЕ

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се образовање, организација, надлежност и овлашћења државних органа и посебних организационих јединица државних органа, ради откривања, кривичног гоњења и суђења за кривична дела одређена овим законом.

Кривична дела на које се закон примењује

Члан 2.

Овај закон се примењује ради откривања, кривичног гоњења и суђења за:

- 1) кривична дела организованог криминала;
- 2) кривично дело убиство највиших државних представника (члан 310. Кривичног законика) и кривично дело оружане побуне (члан 311. Кривичног законика);
- 3) кривична дела против службене дужности (чл. 359. и чл. 361. до 368. Кривичног законика);
- 4) кривична дела против привреде (чл. 223, 223а, 224, 226, 228, 229, 230, 230а, 231, 232, 233, 234, 234а, 235. и 245. Кривичног законика);
- 5) кривично дело тероризам (члан 391. Кривичног законика), кривично дело јавно подстицање на извршење терористичких дела (члан 391а Кривичног законика), кривично дело врбовање и обучавање за вршење терористичких дела (члан 391б Кривичног законика), кривично дело употреба смртоносне направе (члан 391в Кривичног законика), кривично дело уништење и оштећење нуклеарног објекта (члан 391г Кривичног законика), кривично дело финансирање тероризма (члан 393. Кривичног законика) и кривично дело терористичко удруживање (члан 393а Кривичног законика);
- 6) кривична дела против државних органа (члан 322. ст. 3. и 4. и члан 323. ст. 3. и 4. Кривичног законика) и кривична дела против правосуђа (чл. 333. и 335, члан 336. ст. 1, 2. и 4. и чл. 336б, 337. и 339. Кривичног законика), ако су извршена у вези са кривичним делима из тач. 1) до 5) овог члана.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА И НАДЛЕЖНОСТ ДРЖАВНИХ ОРГАНА У СУЗБИЈАЊУ
ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА И ТЕРОРИЗМА

Кривична дела за која поступају државни органи надлежни за сузијање организованог криминала и тероризма

Члан 3.

Кривична дела за која поступају државни органи надлежни за сузијање организованог криминала и тероризма су:

- 1) кривична дела из члана 2. тач. 1), 2) и 5) овог закона;

2) кривичних дела против службене дужности (чл. 359, 366, 367. и 368. Кривичног законика), када је окривљени, односно лице којем се даје мито, службено или одговорно лице које врши јавну функцију на основу избора, именовања или постављења од стране Народне скупштине, Владе, Високог савета судства или Државног већа тужилаца;

3) кривична дела из члана 2. тачка 4) овог закона када вредност имовинске користи прелази 200.000.000 динара, односно када вредност јавне набавке прелази 800.000.000 динара;

4) кривична дела из члана 2. тачка 6) овог закона ако су извршена у вези са кривичним делима из тач. 1) до 3) овог члана;

5) кривично дело прања новца (члан 245. Кривичног законика) у случају када имовина која је предмет прања новца потиче из кривичних дела из тач. 1) до 4) овог члана.

Државни органи надлежни за поступање у предметима кривичних дела организованог криминала и тероризма

Члан 4.

За поступање у предметима кривичних дела из члана 3. овог закона надлежни су:

- 1) Тужилаштво за организовани криминал;
- 2) Министарство унутрашњих послова – Управа криминалистичке полиције – организациона јединица надлежна за сузбијање организованог криминала;
- 3) Посебно одељење Вишег суда у Београду за организовани криминал;
- 4) Посебно одељење Апелационог суда у Београду за организовани криминал;
- 5) Посебна притворска јединица Окружног затвора у Београду.

Тужилаштво за организовани криминал

Члан 5.

Тужилаштво за организовани криминал надлежно је за поступање у предметима кривичних дела из члана 3. овог закона за територију Републике Србије.

Радом Тужилаштва за организовани криминал руководи Тужилац за организовани криминал (у даљем тексту: Тужилац).

Приликом предлагања кандидата за Тужиоца, односно избора заменика Тужиоца, предност имају кандидати који поседују потребна стручна знања и искуство из области борбе против организованог криминала и корупције.

Републички јавни тужилац може, на предлог Тужиоца, да упути у Тужилаштво за организовани криминал, заменика јавног тужиоца, уз његову писмену сагласност.

Упућивање из става 4. овог члана траје најдуже четири године, а може бити продужено одлуком Републичког јавног тужиоца, на предлог Тужиоца, уз писмену сагласност упућеног заменика јавног тужиоца.

Ако овим законом није другачије одређено, на Тужилаштво за организовани криминал примењују се одредбе закона којим се уређује јавно тужилаштво.

Служба за сузбијање организованог криминала

Члан 6.

Полицијске послове у вези са кривичним делима из члана 3. овог закона обавља Министарство унутрашњих послова – Управа криминалистичке полиције – организациона јединица надлежна за сузбијање организованог криминала (у даљем тексту: служба за сузбијање организованог криминала).

Служба за сузбијање организованог криминала поступа по захтевима Тужиоца, у складу са законом.

Министар надлежан за унутрашње послове, уз прибављено мишљење Тужиоца, поставља и разрешава старешину службе за сузбијање организованог криминала и доноси акт којим ближе уређује организација и рад службе за сузбијање организованог криминала, у складу са законом.

Посебно одељење Вишег суда у Београду за организовани криминал

Члан 7.

За поступање у предметима кривичних дела из члана 3. овог закона надлежан је Виши суд у Београду, као првостепени, за територију Републике Србије.

Надлежност из става 1. овог члана врши Посебно одељење Вишег суда у Београду за организовани криминал (у даљем тексту: Посебно одељење Вишег суда за организовани криминал).

Радом Посебног одељења Вишег суда за организовани криминал руководи председник овог одељења.

Председника Посебног одељења Вишег суда за организовани криминал поставља председник Вишег суда у Београду из реда судија распоређених на рад у то одељење, на време од четири године. Председник Посебног одељења Вишег суда за организовани криминал мора имати најмање десет година професионалног искуства у области кривичног права.

Судије у Посебно одељење Вишег суда за организовани криминал распоређује председник Вишег суда у Београду, на време од шест година, уз њихову писмену сагласност. Судија Посебног одељења Вишег суда за организовани криминал мора имати најмање осам година професионалног искуства у области кривичног права.

Изузетно од одредаба Закона о судијама, Високи савет судства може упутити судију из другог суда на рад у Посебно одељење Вишег суда за организовани криминал, на време од шест година, уз његову писмену сагласност. Судија који се упућује мора испуњавати услове из става 5. овог члана.

Приликом распоређивања, односно упућивања у Посебно одељење Вишег суда за организовани криминал, предност имају судије које поседују потребна стручна знања и искуство из области борбе против организованог криминала и корупције.

Председник Вишег суда у Београду ближе уређује рад Посебног одељења Вишег суда за организовани криминал.

Посебно одељење Апелационог суда у Београду за организовани криминал

Члан 8.

За одлучивање у другом степену у предметима кривичних дела из члана 3. овог закона надлежан је Апелациони суд у Београду, за територију Републике Србије.

Надлежност из става 1. овог члана врши Посебно одељење Апелационог суда у Београду за организовани криминал (у даљем тексту: Посебно одељење Апелационог суда за организовани криминал).

Радом Посебног одељења Апелационог суда за организовани криминал руководи председник тог одељења.

Председника Посебног одељења Апелационог суда за организовани криминал поставља председник Апелационог суда у Београду из реда судија распоређених на рад у то одељење, на време од четири године. Председник Посебног одељења Апелационог суда за организовани криминал мора имати најмање 12 година професионалног искуства у области кривичног права.

Судије у Посебно одељење Апелационог суда за организовани криминал распоређује председник Апелационог суда у Београду, на време од шест година, уз њихову писмену сагласност. Судија Посебног одељења Апелационог суда за организовани криминал мора имати најмање десет година професионалног искуства у области кривичног права.

Изузетно од одредаба Закона о судијама, Високи савет судства може упутити судију из другог суда на рад у Посебно одељење Апелационог суда за организовани криминал, на време од шест година, уз његову писмену сагласност. Судија који се упућује мора испуњавати услове из става 5. овог члана.

Приликом распоређивања, односно упућивања у Посебно одељење Апелационог суда за организовани криминал, предност имају судије које поседују потребна стручна знања и искуство из области борбе против организованог криминала и корупције.

Председник Апелационог суда у Београду ближе уређује рад Посебног одељења Апелационог суда за организовани криминал.

Решавање сукоба надлежности

Члан 9.

Сукоб надлежности између редовних судова за поступање у предметима кривичних дела из члана 3. овог закона решава Врховни касациони суд.

Одредба става 1. овог члана примењује се и у случају сукоба надлежности између Посебног одељења за организовани криминал Вишег суда у Београду и других одељења и већа тога суда.

Посебна притворска јединица

Члан 10.

Приговор одређен у кривичном поступку за кривична дела из члана 3. овог закона издржава се у Посебној притворској јединици Окружног затвора у Београду (у даљем тексту: Посебна притворска јединица).

Министар надлежан за правосуђе ближе уређује организацију, рад и поступање са притвореницима у Посебној притворској јединици, у складу са законом који уређује кривични поступак и законом који уређује извршење кривичних санкција.

Плате

Члан 11.

Лица која обављају послове и задатке у државним органима из члана 4. овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду.

Плате лица из става 1. овог члана уређује Влада, на предлог министра надлежног за послове правосуђа, односно министра надлежног за унутрашње послове.

Право на стаж осигурања са увећеним трајањем

Члан 12.

Судије распоређене у Посебно одељење Вишег суда за организовани криминал и Посебно одељење Апелационог суда за организовани криминал, као и Тужилац и његови заменици, имају право на стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, и то тако што се 12 месеци проведених на раду у посебним одељењима тих судова, односно Тужилаштву за организовани криминал рачуна као 16 месеци стажа осигурања.

III. ОРГАНИЗАЦИЈА И НАДЛЕЖНОСТ ДРЖАВНИХ ОРГАНА У СУЗБИЈАЊУ КОРУПЦИЈЕ

Кривична дела и надлежни органи за сузијање корупције

Члан 13.

За поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона, изузев кривичних дела из члана 3. овог закона надлежни су:

- 1) посебна одељења виших јавних тужилаштава за сузијање корупције;
- 2) министарство унутрашњих послова – Управа криминалистичке полиције – организациона јединица надлежна за сузијање корупције;
- 3) посебна одељења виших судова за сузијање корупције.

Посебна одељења виших јавних тужилаштава за сузијање корупције

Члан 14.

За поступање у предметима кривичних дела из члана 13. овог закона, надлежна су посебна одељења за сузијање корупције која се образују у вишим јавним тужилаштвима у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду.

Посебно одељење Вишег јавног тужилаштва у Београду за сузијање корупције, поступа у предметима за подручје Апелационог суда у Београду.

Посебно одељење Вишег јавног тужилаштва у Крагујевцу за сузбијање корупције, поступа у предметима за подручје Апелационог суда у Крагујевцу.

Посебно одељење Вишег јавног тужилаштва у Нишу за сузбијање корупције, поступа у предметима за подручје Апелационог суда у Нишу.

Посебно одељење Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду за сузбијање корупције, поступа у предметима за подручје Апелационог суда у Новом Саду.

Руководилац посебног одељења вишег јавног тужилаштва за сузбијање корупције

Члан 15.

Радом посебног одељења вишег јавног тужилаштва за сузбијање корупције из члана 13. овог закона, руководиша одељења кога поставља виши јавни тужилац уз сагласност Републичког јавног тужиоца.

Руководилац одељења и заменици јавног тужиоца распоређени у одељење из става 1. овог члана постављају се односно, распоређују из реда заменика јавних тужилаца из јавних тужилаштава са подручја надлежности посебног одељења вишег јавног тужилаштва за сузбијање корупције.

Приликом постављења руководиоца, односно распоређивања заменика јавних тужилаца у посебно одељење вишег јавног тужилаштва за сузбијање корупције, води се рачуна о поседовању потребних стручних знања и искустава из области борбе против привредног криминала и сузбијања кривичних дела против службене дужности и корупције.

За постављење руководиоца, односно рапоређивање заменика јавних тужилаца у посебно одељење вишег јавног тужилаштва за сузбијање корупције неопходна је сагласност заменика јавног тужиоца у случају да се поставља односно распоређује из јавног тужилаштва у којем није образовано посебно одељење вишег јавног тужилаштва за сузбијање корупције.

Служба за сузбијање корупције

Члан 16.

Полицијске послове у вези са кривичним делима из члана 13. овог закона обавља Министарство унутрашњих послова – Управа криминалистичке полиције – организациона јединица надлежна за сузбијање корупције (у даљем тексту: служба за сузбијање корупције).

Служба за сузбијање корупције поступа по захтеву надлежног вишег јавног тужиоца, у складу са законом.

У оквиру службе за сузбијање корупције одредиће се по један полицијски службеник као координатор свих надлежних јединица полиције, ради поступања по захтевима надлежног јавног тужиоца из члана 14. овог закона.

Рокови, начин поступања и начин службене комуникације посебних одељења виших јавних тужилаштава и Службе за сузбијање корупције уређују се протоколом који доносе заједно министар надлежан за послове правосуђа и министар надлежан за унутрашње послове.

Министар надлежан за унутрашње послове доноси акт којим ближе уређује рад и организација службе за сузбијање корупције.

Месна надлежност виших судова

Члан 17.

За поступање у предметима кривичних дела из члана 13. овог закона у првом степену, надлежни су виши судови у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду, као првостепени.

Виши суд у Београду, поступа у предметима за подручје Апелационог суда у Београду.

Виши суд у Крагујевцу, поступа у предметима за подручје Апелационог суда у Крагујевцу.

Виши суд у Нишу, поступа у предметима за подручје Апелационог суда у Нишу.

Виши суд у Новом Саду, поступа у предметима за подручје Апелационог суда у Новом Саду.

Посебна одељења виших судова за сузбијање корупције

Члан 18.

У Вишим судовима у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду образују се посебна одељења за поступање у предметима кривичних дела из члана 13. овог закона (у даљем тексту: Посебно одељења вишег суда за сузбијање корупције).

Радом посебног одељења вишег суда за сузбијање корупције руководи председник тог одељења.

Председника посебног одељења вишег суда за сузбијање корупције поставља председник вишег суда из реда судија распоређених на рад у то одељење на време од четири године. Председник посебног одељења вишег суда за сузбијање корупције мора да има најмање осам година професионалног искуства у области кривичног права.

Судије у посебно одељење вишег суда за сузбијање корупције распоређује председник вишег суда, на време од шест година, уз њихову писмену сагласност. Судија посебног одељења вишег суда за сузбијање корупције мора да има најмање шест година професионалног искуства у области кривичног права.

Високи савет судства може упутити судију из другог суда са подручја надлежности посебног одељења за сузбијање корупције, на рад у то одељење, на време од шест година, уз његову писмену сагласност. Судија који се упућује мора испуњавати услове из става 4. овог члана.

Председник вишег суда ближе уређује рад посебног одељења вишег суда за сузбијање корупције.

IV. СЛУЖБА ФИНАНСИЈСКЕ ФОРЕНЗИКЕ

Члан 19.

У Тужилаштву за организовани криминал и посебним одељењима виших јавних тужилаштава из овог закона може се образовати служба финансијске форензике.

Послове службе финансијске форензике обављају финансијски форензичари.

Финансијски форензичар је лице које помаже јавном тужиоцу у анализи токова новца и финансијских трансакција у циљу кривичног гоњења.

Финансијски форензичар је стручно лице које поседује посебна знања из области финансија, рачуноводства, ревизије, банкарског, берзанског и привредног пословања, које је завршило специјализовану обуку у Правосудној академији из области кривичног права.

Начин пријема финансијских форензичара у јавна тужилаштва и начин провере поседовања посебних знања ближе се уређује актом Републичког јавног тужиоца.

V. САРАДЊА ДРЖАВНИХ ОРГАНА

Службеници за везу

Члан 20.

Пореска управа, Пореска полиција, Управа царина, Народна банка Србије, Управа за спречавање прања новца, Агенција за привредне регистре, Комисија за хартије од вредности, Централни регистар депо и клиринг хартија од вредности, Агенција за приватизацију, Државна ревизорска институција, Служба за катастар непокретности, Агенција за борбу против корупције, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Републички фонд за здравствено осигурање, Републичка дирекција за имовину Републике Србије и Управа за јавне набавке морају да одреде више службеника за везу, ради остваривања сарадње и ефикаснијег достављања података тих органа и организација Тужилаштву за организовани криминал и посебних одељења виших јавних тужилаштва за сузбијање корупције у циљу кривичног гоњења за кривична дела прописана овим законом.

Изузетно од става 1. овог члана, на захтев надлежног јавног тужиоца, службеници за везу морају бити одређени и у другим органима и организацијама.

У случају потребе, службеници за везу могу бити упућени у Тужилаштво за организовани криминал и посебно одељење вишег јавног тужилаштва за сузбијање корупције.

Упућивање у случају из става 3. овог члана врши се на захтев надлежног јавног тужиоца.

Упућивање траје најдуже три године и може се продужити.

Решење о упућивању доноси орган или организација из које се запослени упућује, уз писмену сагласност запосленог и надлежног јавног тужиоца.

Ударне групе

Члан 21.

У Тужилаштву за организовани криминал и посебним одељењима виших јавних тужилаштава за сузбијање корупције могу се формирати ударне групе, са циљем да раде на откривању и гоњењу кривичних дела која су предмет рада ударне групе.

Ударна група се образује одлуком Тужиоца, односно одлуком надлежног вишег јавног тужиоца, по прибављеној сагласности Републичког јавног тужиоца.

Одлуком о образовању уређује се састав ударне групе, начин рада, задатак, период за који се образује и друга питања од значаја за рад ударне групе.

Руковођење ударном групом

Члан 22.

Ударном групом која се образује у Тужилаштву за организовани криминал руководи Тужилац или његов заменик.

Ударном групом која се образује у посебном одељењу вишег јавног тужилаштва за сuzziјање корупције руководи јавни тужилац, руководилац посебног одељења или заменик јавног тужиоца распоређен у посебно одељење вишег јавног тужилаштва за сuzziјање корупције.

Састав ударне групе

Члан 23.

У састав ударне групе именују се чланови из реда запослених у државним и другим органима, зависно од предмета рада утврђеног одлуком о образовању ударне групе.

Запослени из става 1. овог члана могу се именовати у састав ударне групе само уз њихову сагласност и сагласност руководиоца органа из којег се именује запослени.

Запослени из става 1. овог члана може бити потпуно или делимично ослобођен обављања редовног посла у државном и другом органу у којем су запослени, на основу споразума надлежног јавног тужиоца и руководиоца у државном и другом органу.

VI. ОБУКА

Члан 24.

Носиоци правосудних функција који врше функцију у судовима и јавним тужилаштвима, односно њиховим одељењима прописаним овим законом, дужна су да похађају програм сталне обуке коју спроводи Правосудна академија.

Припадници полиције који обављају послове и задатке у смислу овог закона дужни су да похађају програм сталне обуке коју спроводи Правосудна академија у сарадњи са другим институцијама.

VII. ПОДАЦИ О ИМОВНОМ СТАЊУ И БЕЗБЕДНОСНЕ ПРОВЕРЕ ЛИЦА

Подаци о имовном стању

Члан 25.

Лица која врше функцију, односно обављају послове и задатке у државним органима и посебним организационим јединицама из чл. 4. и 13. овог закона, дужна су да преступања на функцију, односно рад, доставе Агенцији за борбу против корупције, у писаној форми, потпуне и тачне податке о својој имовини и имовини и супружника или ванбрачног партнера, као и малолетне деце уколико живе у истом породичном домаћинству.

Евидентирање и проверу података из става 1. овог члана врши Агенција за борбу против корупције, у складу са посебним законом.

Безбедносне провере лица

Члан 26.

Безбедносне провере лица која врше функцију, односно обављају послове и задатке у државним органима и посебним организационим јединицама из чл. 4. и 13. овог закона врши министарство надлежно за унутрашње послове и Безбедносно-информативна агенција. Безбедносне провере могу се обавити без знања тих лица пре ступања на рад, односно функцију, током вршења функције, односно обављања послова, као и годину дана по престанку вршења функције, односно обављања послова.

Начин обављања безбедносних провера из става 1. овог члана, као и евидентирање прикупљених података, уређује се актом Владе.

VIII. ЧУВАЊЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА

Члан 27.

Сва лица која извршавају послове и задатке у оквиру надлежности државних органа у сузбијању кривичних дела из члана 2. овог закона дужна су да податке и сазнања до којих дођу приликом обављања тих послова и задатака чувају као тајне податке, у складу са прописима који уређују тајност података.

Без одобрења надлежног јавног тужиоца не могу се јавно износити подаци из предистражног поступка и истраге у потупцима за кривична дела из члана 2. овог закона.

Подаци из чл. 25. и 26. овог закона су тајни подаци одређени у складу са законом који уређује тајност података.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Наставак рада постојећих органа и почетак рада нових органа

Члан 28.

Тужилаштво за организовани криминал, Служба за сузбијање организованог криминала, посебна одељења Вишег суда у Београду и Апелационог суда у Београду и Посебна притворска јединица, образовани у складу са законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС”, бр. 42/02, 27/03, 39/03, 67/03, 29/04, 58/04 – др. закон, 45/05, 61/05, 72/09, 72/11 – др. закон, 101/11 – др. закон и 32/13) настављају да раде у складу са овим законом.

Посебна одељења за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштава у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду, Служба за сузбијање корупције Министарства унутрашњих послова и посебна одељења за сузбијање корупције Вишег суда у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду почињу са даном почетка примене овог закона.

Започети поступци

Члан 29.

Кривични поступци покренути због кривичних дела из члана 2. овог закона окончаће се пред јавним тужилаштвом или пред стварно и месно надлежним судом,

односно одељењем суда које је било функционално надлежно пре ступања на снагу овог закона.

Рок за доношење подзаконског прописа

Члан 30.

Подзаконски акти предвиђени овим законом донеће се до дана почетка примене овог закона, осим акта из члана 16. став 4. овог закона који ће се донети се у року од три месеца од дана почетка примене овог закона.

До доношења аката предвиђених овим законом примењују се акти донети према одредбама Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС”, бр. 42/02, 27/03, 39/03, 67/03, 29/04, 58/04 – др. закон, 45/05, 61/05, 72/09, 72/11 – др. закон, 101/11 – др. закон и 32/13), ако нису у супротности са овим законом.

Престанак важења ранијег закона

Члан 31.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС”, бр. 42/02, 27/03, 39/03, 67/03, 29/04, 58/04 – др. закон, 45/05, 61/05, 72/09, 72/11 – др. закон, 101/11 – др. закон и 32/13).

Завршна одредба

Члан 32.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се по истеку шест месеци од дана ступања на снагу.